

der opstå problemer med bifangster i andre fiskerier, specielt det økonomisk vigtige sejfiskeri. Hvis torsk- og kullerbestandene vokser samtidig med, at faste fangstkvote fastholdes, kan det medføre, at f. eks. sejfiskeri må standses, før sejkvoten er opfisket, fordi trawlerne kvoter af torsk og kuller er opbrugt. Dette kan føre til udstrakt udkast af torsk og kuller, og landsstyret vil derfor inden udgangen af januar 1995 fremsætte forslag om en ændring i lov om erhvervsfiskeri, der gør det muligt at løse dette problem ved at fastsætte realistiske bifangsprocenter for torsk og kuller i fiskerier, hvor dette kan blive et problem. Med voksende bestande kan dette medføre, at totalfangstknoten øges ud over den af Strukturudvalget foreslåede konstante kvote med det, der er nødvendigt til den voksende bifangst. Bifangstændelsen størrelse vil blive baseret på den biologiske rådgivning, og en sådan bifangstordning vil, forudsat bestandsvækst er konstateret, kunne finde anvendelse første gang i næste kvoteperiode 1. september 1995 til 31. august 1996.

Samtidig vil landsstyret fremsætte forslag om en yderligere ændring af lov om erhvervsfiskeri, der øger fleksibiliteten og sikrer omsætteligheden i kvotesystemet inden for hovedkategorierne krogfiskeri og trawlfiskeri fra 1. september 1995.

III. Erhvervsfremme, herunder udvikling af råstoffer og oprettelse af et erhvervsudviklingsinstitut

UDVIKLINGEN AF RÅSTOFFER I DEN FÆRØSKE UNDERGRUND

Et meget væsentligt spørgsmål i forbindelse med fastlæggelsen af færøsk råstofpolitik er selve størrelsen og afgrænsningen af den undergrund, der er undergivet færøske myndigheders lovgivning og administration. Der er ikke enighed mellem Danmark (Færøerne) og Storbritannien om sokkelgrænsen mellem Færøerne og UK, og Storbritannien og Danmark har i den forbindelse haft forhandlinger om afgrænsningen i tre omgange. Den sidste forhandlingsrunde påbegyndtes i 1990 og er stadig i gang.

Landsstyret og regeringen aftalte i marts 1993, at landsstyret leder forhandlingerne. Der er enighed mellem regeringen og landsstyret om at søge en snarlig løsning på grænsespørgsmålet, og regeringen er indstillet på at indsatte de nødvendige administrative og tekniske ressourcer.

Regeringen og landsstyret er fortsat enige om til gavn for såvel færøske som danske samfunds- og erhvervsinteresser, forudsat konkurrencedygtighed af anvendte sagkundskab inden for dansk forvaltning og forskning samt i danske erhvervsvirksomheder i den færøske råstofudvikling, jfr. aftalen af 22. december 1992 mellem regeringen indforstået med, at ministerier og styrelser efter aftale med landsstyret udpeger eksperter, der kan deltage i landsstyrets udredningsarbejde på kulbrinteområdet. Bistand udover det hidtidige omfang omkostningsdækkes. Regeringen opfordrer danske selskaber til at gå ind i efterforskning efter olie og gas på det færøske område på forretningsmæssig basis.

UDSTRÆKNING AF DANSKE ERHVERVSFREMMEORDNINGER TIL FÆRØERNE

For en række danske erhvervsfremmeordninger gælder, at de pågældende love åbner muligheder for, at de kan sættes i kraft til også at gælde for Færøerne. Efter en kortlægning foretaget af Erhvervsministeriet m. fl. og en vurdering i landsstyret er regeringen indforstået

med at tage skridt til at sætte følgende ordninger i kraft på Færøerne:

- Internationale licitationer
- Eksportnetværk
- Eksportstipendiater
- Iværksætterprogrammer
- FØTEK 2 - Det fødevareteknologiske Forsknings- og udviklingsprogram
- Isbryderprojekt
- Viden og kvalitet
- MUP 2 - Det materielteknologiske udviklingsprogram

De danske myndigheder vil være behjælpelige med at afklare tekniske spørgsmål i forbindelse med ansøgningsprocedurerne m.v.

MARKEDSADGANG

Regeringen tilsiger som hidtil sin støtte til enhver bestræbelse på at forbedre vilkårene i den gældende handelsaftale mellem på den ene side landsstyret og regeringen og på den anden side Det Europæiske Økonomiske Fællesskab med det formål, at færøske produkter kan konkurrere på lige vilkår på det eu-

ropæiske marked. Denne støtte vil ikke mindst blive aktuel ved den runde om kompensationer, som EU-kommissionen har lagt op til på baggrund af den forestående optagelse af nye medlemmer.

Endvidere tilsiger regeringen ekspertbistand til udarbejdelse af en redegørelse om, under hvilke former den gunstigste markedsadgang til den Europæiske Union kan opnås.

BISTAND TIL OPSTILLING AF ERHVERVSPLAN FOR FÆRØERNE

Mulighederne for at opnå vækst i Færøernes produktion og beskæftigelse beror altovervejende på, hvordan erhvervsproduktionen, ikke mindst inden for fiskesektoren, kan bringes ud af det nuværende dødvande. Regeringen har noteret sig, at landsstyret er i gang med overvejelser omkring opstilling af en erhvervsplan for Færøerne. I den forbindelse vil regeringen - ud over de øvrige initiativer - gerne tilsige landsstyret bistand på konsulentbasis både fra embedsværkerne og på ministerniveau,

både i Danmark og ved besøg på Færøerne.

VIKSOMHEDERNES KAPITAL-BEHOV OG OPRETTELSE AF ET ERHVERVSUDVIKLINGSINSTITUT

Foreliggende oplysninger peger på, at færøske erhvervsvirksomheder, såvel eksisterende som nye, har store vanskeligheder med at få indehavere af kapital både på og uden for Færøerne til at investere aktivt i erhvervslivet. Dette beror antageligt bl. a. på, at de potentielle investorer er skræmt af de senere års voldsomme nedgangskonjunkturer og derfor anser risikoen ved aktive investeringer for at være uacceptabelt høj, også selvom der er tale om projekter, der - på markedsøkonomiske vilkår - med en ganske høj grad af sandsynlighed vurderes at ville give et positivt dækningsbidrag.

Det har på Færøerne været fremhævet som eksempler på vanskelighederne, at fiskeforarbejdnings- og eksportvirksomhederne har et for begrænset kapitalgrundlag, når henses til omsætteligheds størrelse og de svingende vilkår i branchen.

På denne baggrund er der enighed om at søge oprettet et erhvervsudviklingsinstitut med et kapitalindskud fra statskassen på 100 mill. kr. og fra færøsk side på 100 mill. kr. Med henblik på at udnytte eksisterende ressourcer bedst muligt vil instituttet indskyde ansvarlig kapital i virksomheder og projekter, som et eller flere pengeinstitutter på basis af egne kreditvurderinger samtidigt yder lån til, eller hvor andre investorer er parate til også at indskyde ansvarlig kapital.

Det forudsættes, at de pågældende projekter kan forventes at resultere i et positivt dækningsbidrag på markedsøkonomiske vilkår. Bestyrelsen på fem medlemmer udpeges af statsministeren og lagmanden med mulighed for i hvert fald tre medlemmer med tilknytning til Færøerne.

Sigtet med instituttet er alene at virke som katalysator for en vækstproces. Instituttet skal derfor afhænde investeringer, når projekterne har vist sig levedygtige og derfor sædvanligvis salgbare, typisk inden for 3-7 år, eller hvis de må opgives. Indvundne beløb kan geninvesteres.

Vedtægter for instituttet udarbejdes hurtigst muligt til godkendelse af statsministeren og lagmanden, således at instituttet snarest kan begynde sin virksomhed på en måde, der respekterer EU's statsstøtteregele, jfr. Færøernes handelsaftale med EU. Efter tre år foretager lagmanden og statsministeren i fællesskab en vurdering af, om der er grundlag for at føre instituttet videre, og om der i givet fald er behov for at tilpasse instituttets struktur. Instituttets kapacitet kan tages op til ny vurdering inden de tre år i lys af udviklingen i instituttets aktivitet.

For Færøernes landsstyre:

For regeringen: